

OPINIA

o pracy doktorskiej
Adama Gregosiewicza
Metoda obrazów Lorda Kelvina
w teorii półgrup i funkcji kosinusowych.

20 maja, 2018.

Praca poświęcona jest dwóm niezależnym problemom.

(A) Analizie asymptotyki modelu Rotenberga (z 1993 roku) rozwoju populacji komórek

(B) Istnienia i jedności operatorowych funkcji kosinusowych zachowujących pewne funkcjonały.

Ad(A).

Dla $I = (0, 1)$, $V = (a, b)$, $a \geq 0$ oraz miary $\nu : V \rightarrow \mathbb{R}_+$ zdefiniujemy zbiór $\Omega := I \times V$. Rozwój populacji komórek opisuje równanie

$$\partial_t f = -v \partial_x f,$$

gdzie f jest gęstością tej populacji, z zadaną regułą reprodukcyjną zdefiniowaną warunkiem brzegowym

$$vf(0, v, t) = p \int_V wk(w, v) f(1, w, t) dw + qvf(1, v, t),$$

dla ustalonych p, q rzeczywistych i nieujemnych, dla których $p + q > 0$. Powyższe jądro k opisuje gęstość prawdopodobieństwa charakteryzującą szybkość dojrzewania komórek córek populacji, stąd $\int_V k(w, v) dv = 1$ dla każdego w .

Stosując metodę obrazów Lorda Kelvina Autor podaje nowy dowód istnienia półgrupy Rotenberga $T(t)$ w przestrzeni $L^1(\Omega)$ zadanej wzorem (4.2.29), co w rezultacie daje nowe oszacowania normy tej półgrupy.

Co więcej oszacowania te stosują się do sytuacji populacji wymierających lub posiadających prawie stałą liczbę osobników.

W pracy podano również warunki, przy których wspomniane wyżej oszacowania normy są optymalne.

W ważnym przypadku gdy $p + q = 1, p > 0$, półgrupa $T(t)$ staje się półgrupą Markowa. Autor w tym przypadku dowodzi również, że dla obszernej klasy jąder k istnieje gęstość niezmiennicza f_* dla $T(t)$ tzn. $\lim_{t \rightarrow \infty} \|T(t)f - f_*\| = 0$. Ponadto znaleziony jest wzór na f_* w terminach gęstości stacjonarnej ϕ jądra k tzn. $\phi(v) = \int_V k(w, v)\phi(w)dw$ dla prawie wszystkich v .

Z kolei dla $p + q < 1$ korzystając z kluczowej równości $\|T(t)\|_{L(L^1(\Omega))} =$

$\|T^* \chi_\Omega\|_{L^\infty(\Omega)}$ oraz kilku oszacowań z góry funkcji $T^*(t)\chi_\Omega(x, v)$ Autor dowodzi, że (dla $\nu =$ mierze Lebesgue'a) spełnione są następujące oszacowania normy $T(t)$. (Twierdzenie 4.3.5)

i) Jeśli $a = 0$, to $\|T(t)\|_{L(L^1(\Omega))} = 1$.

ii) Jeśli $a > 0$, to $\|T(t)\|_{L(L^1(\Omega))} = 1$, $0 \leq t < a^{-1}$

oraz

$$\|T(t)\|_{L(L^1(\Omega))} = (p + q)^{N(a)}, t \geq a^{-1},$$

gdzie $N(a)$ jest największą liczbą całkowitą mniejszą lub równą ta .

Wreszcie za Autorem pracy należy podkreślić, że w przypadku $p+q < 1$ metody stosowane przez Boulanouara w [14] nie mogą być stosowane.

AdB.

Drugą tematyką rozprawy doktorskiej są konstrukcje funkcji kosinusowych $C(t)$ w $C[0, 1]$ przy użyciu metody obrazów Lorda Kelvina. Funkcje te spełniają warunki zachowywania pewnych funkcjonałów liniowych i ciągłych na $C[0, 1]$. Jak pokazuje prosty kontrprzykład 5.1.6, nie dla każdego funkcjonału na $C[0, 1]$ taka funkcja kosinusowa istnieje. Pierwszymi przykładami zastosowania metody obrazów Kelvina w teorii półgrup operatorowych były publikacje [7] i [8] Promotora. Jak objaśnia to Autor rozprawy, najtrudniejszym krokiem przy stosowaniu tej metody jest znalezienie odpowiedniego rozszerzenia $f \in C[0, 1]$ do funkcji \tilde{f} na prostej i spełniającej dodatkowe warunki (patrz niżej). O ile w przypadku opisu konstrukcji półgrupy Rotenberga rozszerzenie takie było stosunkowo proste, to w kontekście znalezienia funkcji kosinusowych zachowujących funkcjonały $F_0(f) = \int_0^1 f(s)ds$ i $F_j(f) = \int_0^1 s^j f(s)ds, j > 0$ jest o wiele trudniejsze. W pierwszym kroku Autor szuka rozszerzenia $f \in C[0, 1]$ do funkcji \tilde{f} i kanonicznej funkcji kosinusowej $C(t)$ w $C(\mathbb{R})$ (danej wzorem (5.3.5)), które spełniają następujące warunki:

$$(E1) \tilde{f} \in C(\mathbb{R}),$$

$$(E2) F_0 C(t) \tilde{f} = F_0 f, \text{ dla dowolnego } t \in \mathbb{R},$$

$$(E3) F_j C(t) \tilde{f} = F_j f, \text{ dla dowolnego } t \in \mathbb{R}.$$

Konstrukcja takiego rozszerzenia jest szczegółowo podana w dość żmudnych lematach 5.3.5 i 5.3.8. Następnie w Lemacie (5.3.11) łatwo dowodzi się, że zbiór rozszerzeń jest niezmienniczy dla kanonicznej

funkcji kosinusowej oraz w Lemacie (5.3.12) regularność \tilde{f} tzn. $\tilde{f} \in C^2(\mathbb{R})$. Na uznanie zasługuje również użycie w niektórych dowodach Rozdziału 5 normy Bieleckiego (wpływ szkoły prof. Kisyńskiego?), co pozwoliło Autorowi na zgrabne ujęcie pewnych nierówności tego Rozdziału.

Praca jest napisana bardzo zrozumiale (co nie jest oczywiste w czasach wąskich specjalności), widać że Pan Gregosiewicz starał się pomóc czytelnikom w zrozumieniu metod i wyników rozprawy.

Uważam, że rozprawa zawiera oryginalne wyniki i spełnia ustawowe wymagania stawiane pracom doktorskim. Jako niespecjaliście z teorii półgrup i funkcji kosinusowych trudno mi jest przewidzieć znaczenie w przyszłości otrzymanych przez Autora wyników, ale rozprawę proponuję uznać za wyróżniającą.

Jan Janas

